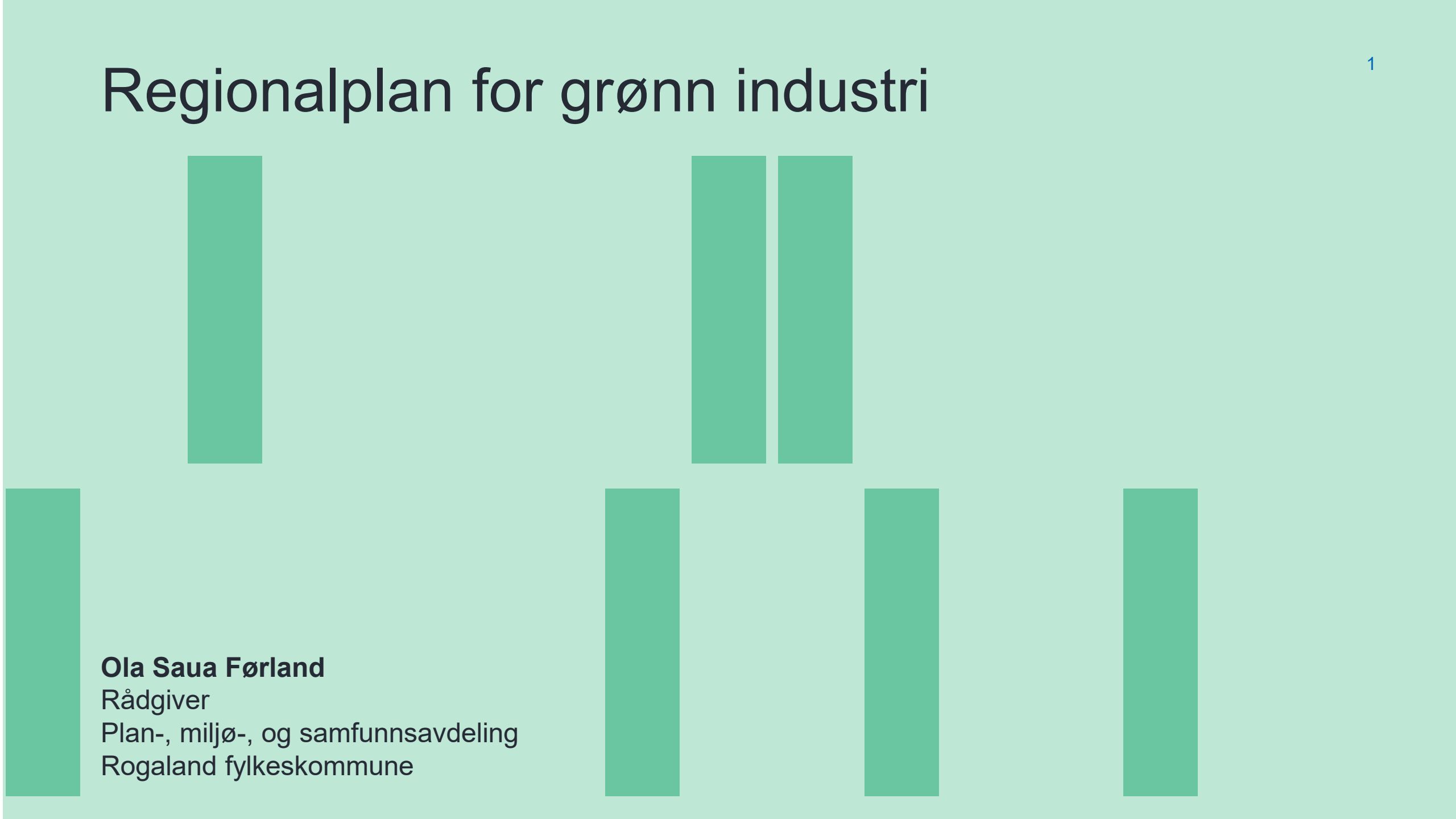

Regionalplan for grønn industri

Ola Saua Førland

Rådgiver

Plan-, miljø-, og samfunnsavdeling

Rogaland fylkeskommune

Bakteppet

Global grønn omstilling

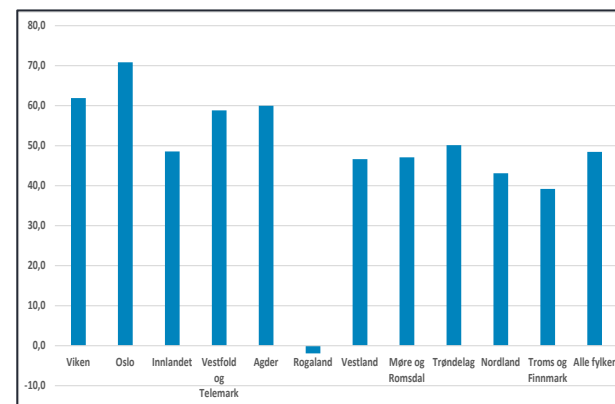
Elektrifisering og **digitalisering** blir pekt på som en viktig del av løsningen for avkarbonisering av samfunnet

Næringsutvikling og arbeidsplasser

Norge og i særdeleshet Rogaland har **behov for ny næringsvirksomhet** og flere arbeidsplasser i et langsiktig perspektiv

Stort konfliktpotensial

Behovet for **store arealer** og **mye kraft** medfører stort potensial for å komme i **konflikt** med andre interesser og viktige samfunnsmål.

Så var ikke Hetlandsskogen konfliktfri likevel

9. juni lanserte Bjerkreim kommune Hetlandsskogen som næringsområde for kraftkrevende industri. Nå får planene motstand fra folk som har sterke følelser knyttet til skogen.

The European Green Deal

von der Leyen Commission

#EUGreenDeal

Norske muligheter i

Grønne

elektriske

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Meld. St. 36

(2020–2021)

Melding til Stortinget

Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser

Informasjonsdepartementet

Norske datasenter

- berekraftige, digitale kraftsenter

VEIKART

GRØNT INDUSTRILØFT

FELLES ENERGI- OG INDUSTRIPOLITISK PLATTFORM

NOU

Norges offentlige utredninger

Nett i tide

– om utvikling av strømmettet

NOU

Norges offentlige utredninger 2023: 3

Mer av alt – raskere

Energikommisjonens rapport

Nærings- og fiskeridepartementet

Strat

Norges batteristrategi

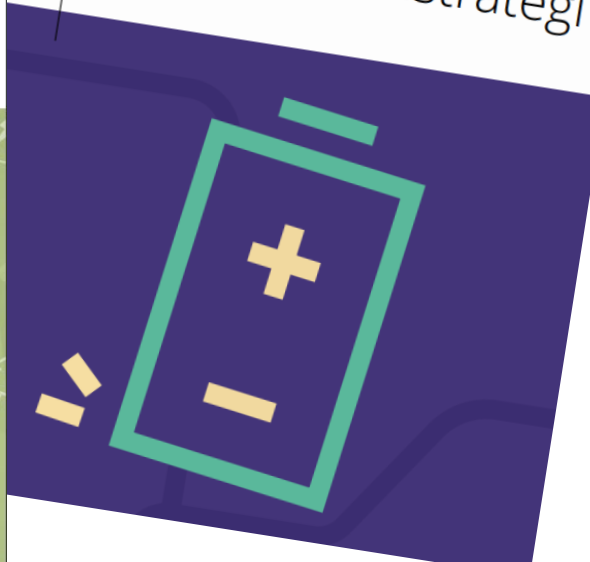
Nærings- og fiskeridepartementet

Strategi

Norges mineralstrategi

INDUSTRI
ENERGI

ELOG IT
Energiløst

30.11.2023

Fakkeltog mot datasenter på Kalberg

Motstanderne av det gigantiske datasenteret som planlegges på Kalberg i Time, mobiliserer søndag ettermiddag til fakkeltog fra Brekkenuten.

North Sea Energy Park vil bli et framtidig industrieventyr i Hetlandskogen

FORNYBAR ENERGI: Knappe 6 kilometer i rett linje fra transformatorstasjonen i Bjerkreim ligger regionens beste kraftkrevende industri. Hvordan kan vi påstå dette?

Vil dere ha ungdommen hjem? Si ja til datasenter på Kalberg!

DATASENTER: Som unge sier vi klart ja til datasenter på Kalberg. Det er vi som må leve lengst med konsekvensene av de beslutningene som nå tas. Så lytt til oss.

Så var ikke Hetlandsskogen konfliktfri likevel

9. juni lanserte Bjerkreim kommune Hetlandsskogen som næringsområde for kraftkrevende industri. Mange har sterke følelser motstand fra folk som har

Menneske og natur taper dersom knuseverket og havvindtøren får ja til utbygging

DEBATT: Fylkesdirektøren råder politikerne til å seia ja til både Windworks Jelsa og utvidingsplanane til Norsk Stein i arealplanen. Tanken på alle arbeidsplassane og det at Rogaland kan skaffa seg ein posisjon i havvindsatsinga, gjer at ein ser vekk frå alle ulempene.

Behov for en regionalplan

1. Avveieringer mellom ulike interesser
2. Gi en felles strategisk retning
3. Samordne virkemiddelbruk
4. Gå fra reaktive til proaktive prosesser?

Planen har blitt til gjennom brei⁶ involvering av ulike interesser

- Oppstartswebinar 19. november 2021: 118 deltakere
- Workshop 2. desember 2021: 63 deltakere
- Workshop 18. januar 2022: 73 deltakere
- Høringskonferanse planprogram 20. april 2022: ca. 100?

Brukt tilgjengelige arenaer

- Plansamarbeid Haugalandet
- Plansamarbeid Dalane
- Nærings sjefsmøte

- Høringskonferanse planutkast 8. mars 2023: 105 deltakere

Rådet for grønn industri

7

Representant	Organisasjon
--------------	--------------

Marianne Chesak	Rogaland fylkeskommune
-----------------	------------------------

Arne Bergsvåg	Rogaland fylkeskommune
---------------	------------------------

Solveig Ege Tengesdal	Rogaland fylkeskommune
--------------------------	------------------------

Ole Ueland	Rogaland fylkeskommune
------------	------------------------

Margrete Dysjaland	Rogaland fylkeskommune
--------------------	------------------------

Asbjørn Birkeland	Sauda kommune/Ryfylke
-------------------	-----------------------

Andreas Vollsund	Time kommune/Jæren
------------------	--------------------

Jarle Nilsen	Karmøy kommune/ Haugalandet
--------------	--------------------------------

Stanley Wirak	Sandnes kommune/ Nord-Jæren
---------------	--------------------------------

Kjetil Slettebø	Bjerkreim kommune/Dalane
-----------------	--------------------------

Bent Høie	Statsforvalteren
-----------	------------------

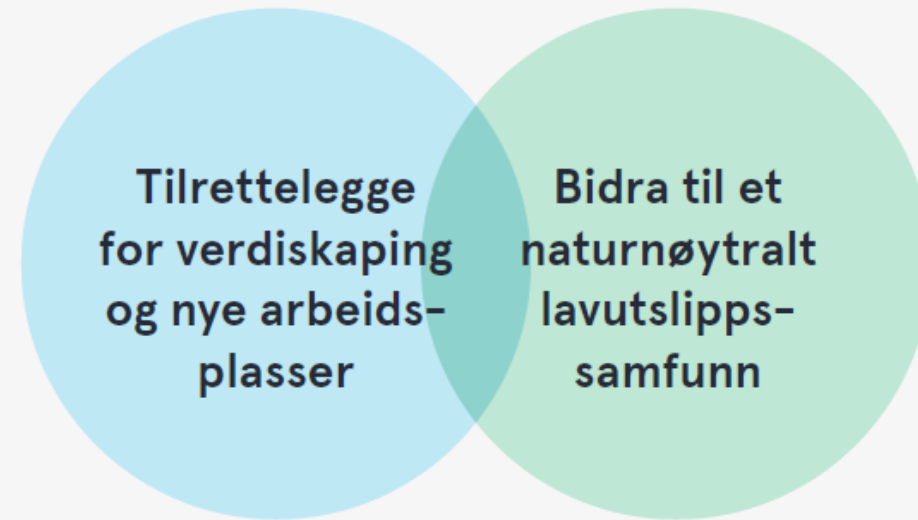
Planen ble vedtatt av fylkestinget 13. juni

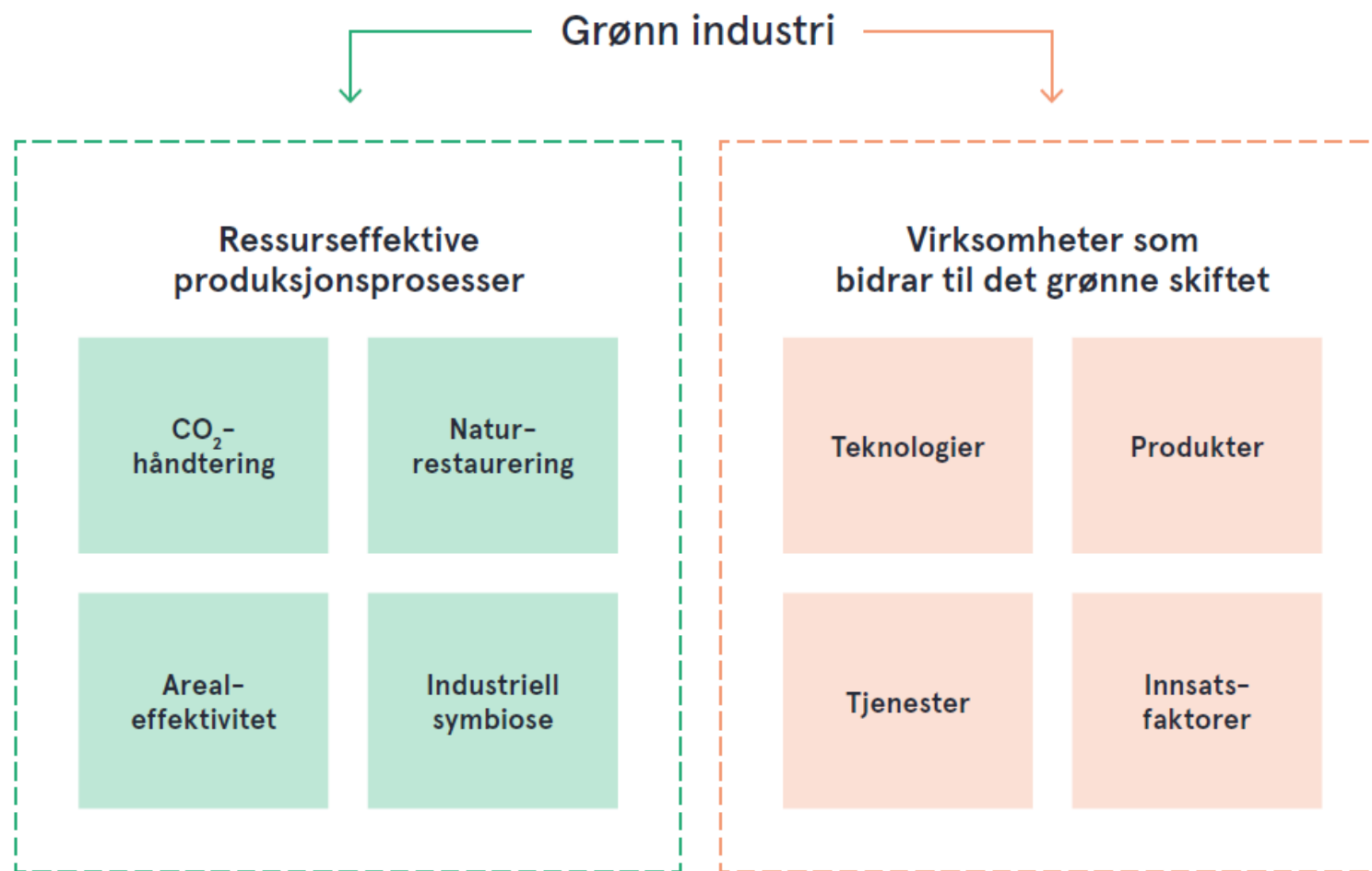
Målet med planen

Målet med planen er å legge til rette for verdiskaping og arbeidsplasser innen grønn industri som bidrar til et naturnøytralt lavutslippssamfunn.

Vi har i dag både en natur- og en klimakrise. Klimakrisen kan ikke løses ved massiv nedbygging av natur. Dette krever nytenkning og utvikling av industrielle løsninger som er forenlige med planetens tålegrense.

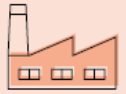
To hovedstrategier for utvikling mot grønn industri

Figur 1: Strategier for utvikling mot grønn industri.

Industrielle muligheter

Planen fokuserer på næringsvirksomhet som er viktig for å løse utfordringer i det grønne skiftet

Kraftforedlende industri

Maritim industri

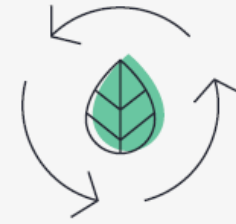

Mineraler og råmaterialer

Innsatsområder og strategier

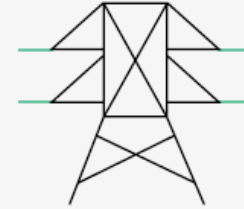
Utvikling av grønn industri skal bidra til et naturnøytralt lavutslippssamfunn, samtidig som det må sikres tilgang til kraft, egnede arealer og infrastruktur, råvarer, kapital og kompetanse

**Grønn industri-
utvikling**

**Klimaomstilling og
livskraftig naturmiljø**

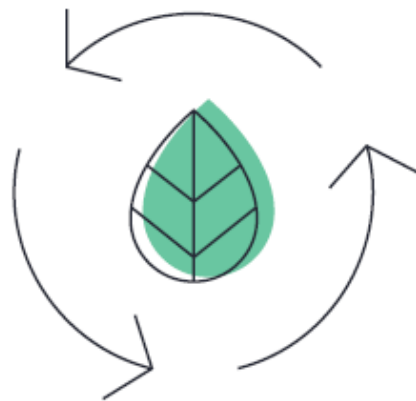
**Krafttilgang og
energiutnyttelse**

**Gode lokalisering-
alternativer**

Relevant kompetanse

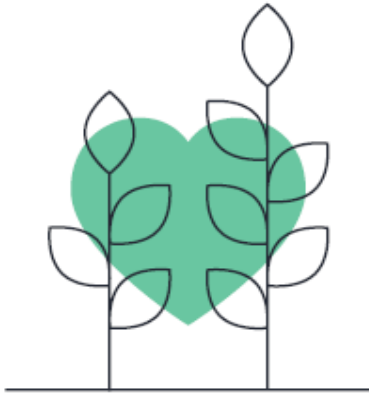

Grønn industriutvikling

Rogaland skal ha et framtidsrettet og bærekraftig næringsliv med høy verdiskaping og et mangfold av arbeidsplasser.

Strategier:

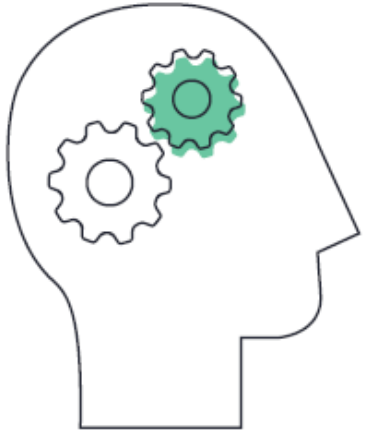
- Videreutvikle posisjonen som Europas ledende region innen energi og maritim virksomhet
- Videreutvikle verdensledende klynger innen kraftforedlende- og maritim industri rettet mot globale vekstmarkeder
- Satse på sektorer som har høyt verdiskapings- og sysselsettingspotensial
- Tilrettelegge for verdikjeder, støttenæringer og FoU- virksomhet med sikte på å utvikle robuste og innovative økosystemer
- Påvirke nasjonale rammebetingelser, ordninger og virkemidler slik at de insentiverer og risikoavlaster lavutslippsetableringer og innovasjon
- Markedsføre Rogaland som et attraktivt lokaliseringsted og videreutvikle et profesjonelt mottaksapparat for henvendelser knyttet til etablering

Klimaomstilling og livskraftig naturmiljø

Utviklingen av grønn industri i Rogaland skal bidra til et naturnøytralt lavutslippssamfunn.

- Prioritere gjenbruk og transformasjon av næringsarealer
- Kartlegge potensialet for restaurering av natur- og økosystemer
- Legge til rette for sirkulære løsninger og industriell symbiose

Relevant kompetanse

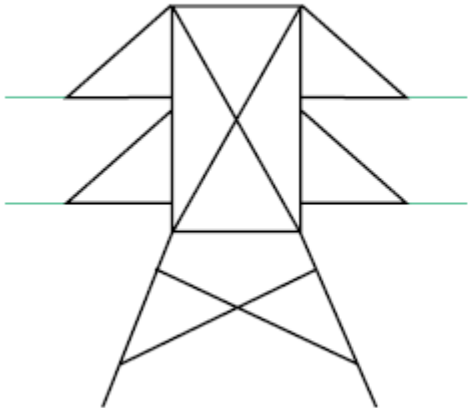
Rogaland skal ha god tilgang på etterspurt kompetanse fra grønne industrietableringer og deres tilhørende verdikjeder og støttenæringer.

Strategier

- Bygge videre på og videreutvikle verdensledende kompetanse innenfor relevante områder hvor Rogaland står sterkt, slik som energi-, maritim og marin sektor og prosessindustri
- Stimulere til kompetanse- og teknologioverføring mellom ulike næringer
- Styrke samarbeidet mellom fylkeskommunale, kommunale og statlige utdanningsaktører, forskningsinstitusjoner, næringsliv og partene i arbeidslivet.
- Videreutvikle vertskapsattraktivitet for internasjonal arbeidskraft, inklusive gode offentlige tjenester og boligtilbud, i hele fylket
- Videreutvikle Haugesund og Stavanger som attraktive studentbyer
- Videreutvikle kompetansetilbudet i hele fylket
- Sikre at næringslivet har kompetanse om internasjonale rammebetingelser

Krafttilgang og energiutnyttelse

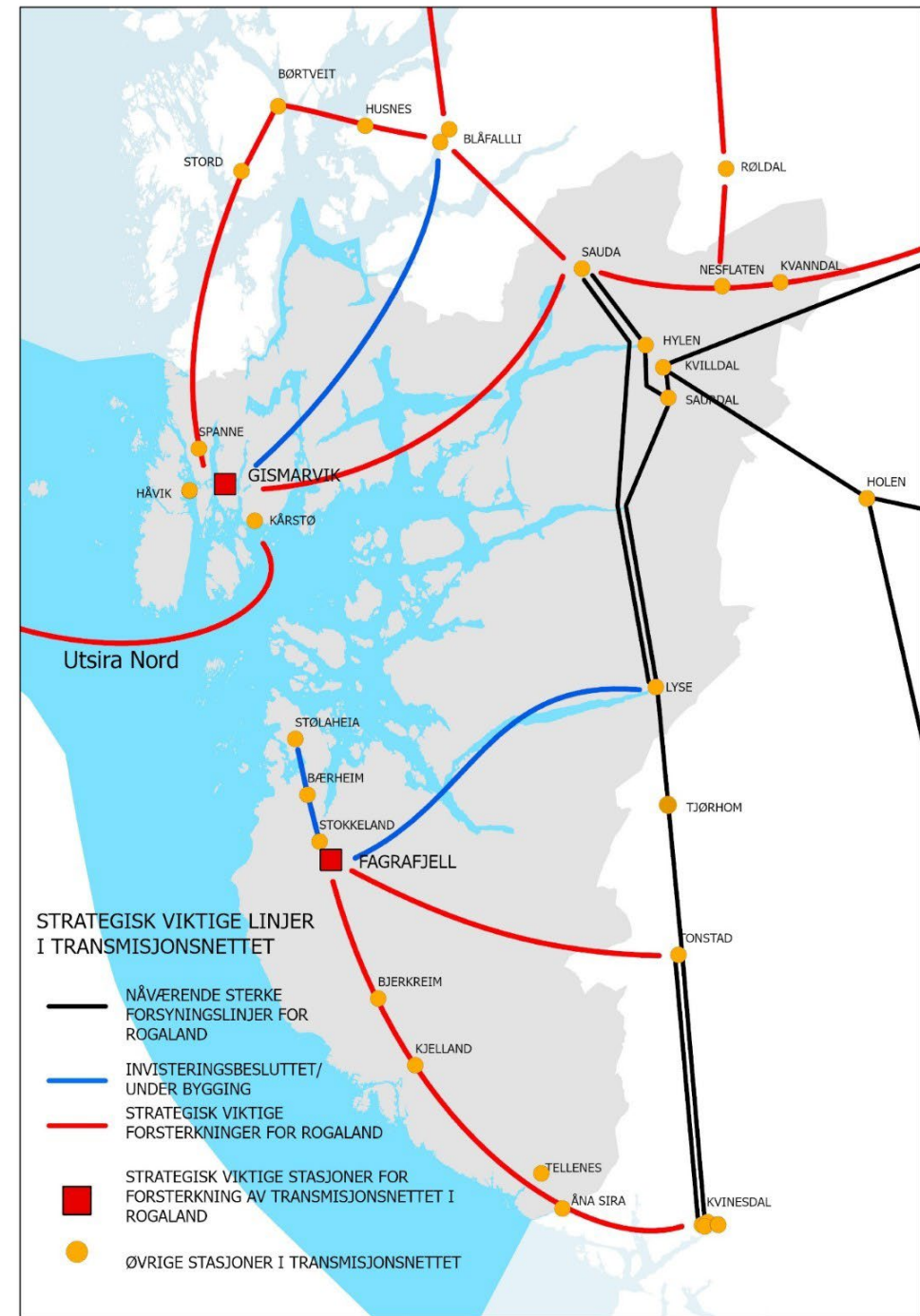

Rogaland skal ha nok fornybar energi til å gjennomføre det grønne skiftet, og innovative framtidrettede løsninger skal sørge for effektiv energiutnyttelse.

Tilgang på kraft er avgjørende!

Viktig at fylket står samlet og er tydelig på hva som er det viktigste

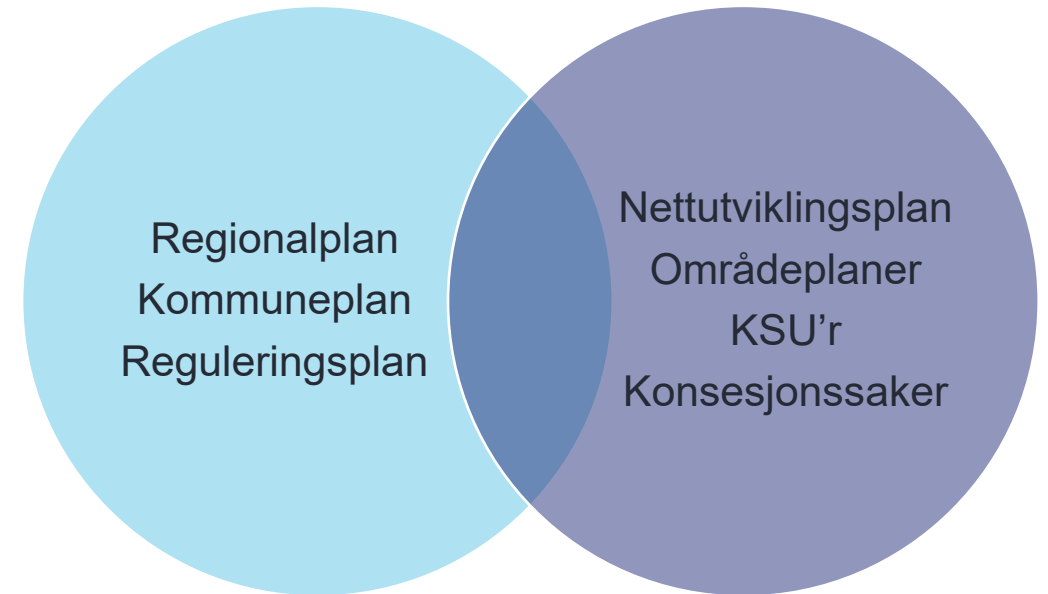
Sikre bedre samordning mellom planmyndighetene og nettselskapene

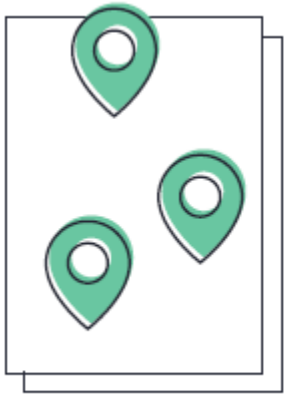

Rogaland kraftforum

Formål:

Bidra til **bærekraftig areal- og kraftsystemutvikling** gjennom **regionalt samarbeid** og **forbedret dialog** på tvers av sektorer og forvaltningsnivå.

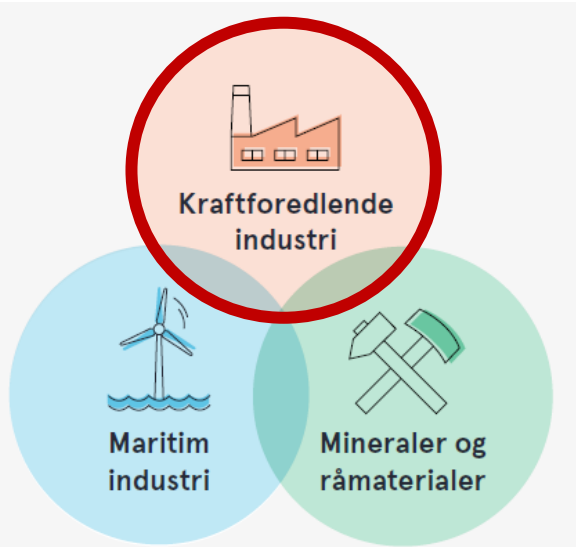
Gode lokaliseringmuligheter

Rogaland skal ha en attraktiv portefølje av lokaliseringmuligheter for grønne industri-etableringer og deres verdikjeder.

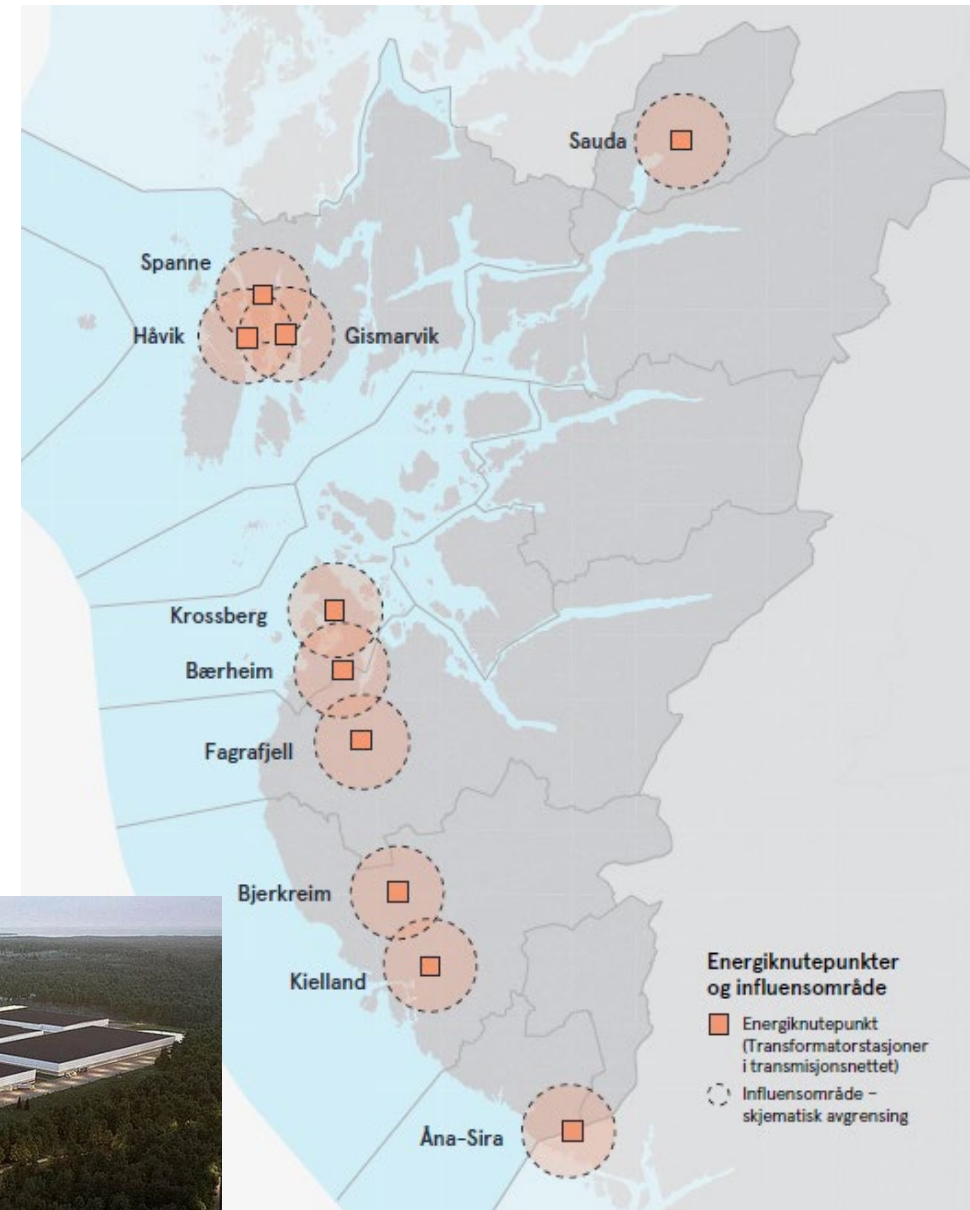
Strategier

- Byggemodne og klargjøre grønne industri-parker med internasjonale konkurransefortrinn for kraftforedlende og maritim virksomhet innenfor de regionalt prioriterte områdene.
- Større næringsarealer i de regionalt prioriterte energiknutepunktene forbeholdes kraftforedlende industri med tilhørende verdikjeder og støttenæringer
- Initiere dialog med nasjonale myndigheter for å begrense etablering av virksomheter uten samfunnsnyttig formål og lokal verdiskaping
- Sikre at den samlede porteføljen av næringsarealer holder høy kvalitet og møter behovene i alle deler av verdikjedene
- Utvikle bedre og mer effektive offentlige beslutnings- og planleggingsprosesser
- Samordne myndighetsprosesser knyttet til mineralutvinning.

Arealer for kraftforedlende industri

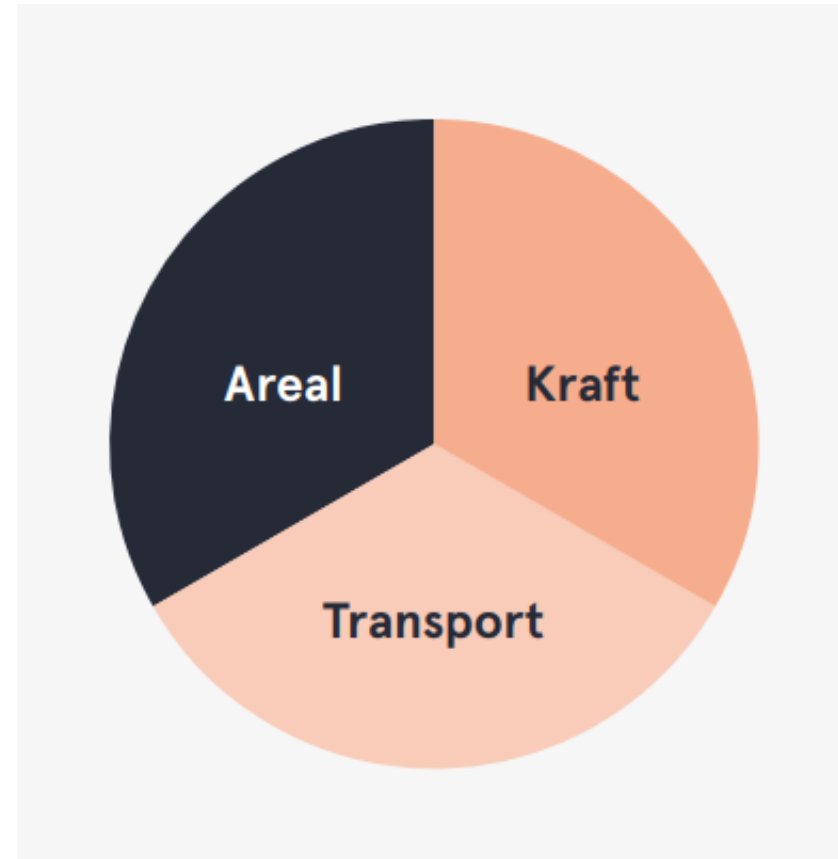

- Kraftsystemet er strukturerende
- Gjennom planarbeidet er det identifisert **regionalt prioriterte energiknutepunkt**
- I disse områdene skal det legges til rette for utvikling av kraftforedlende næring med store behov for kraft (stort effektbehov)

Samordnet areal- transport- og kraftplanlegging!

- Når samfunnet skal elektrifiseres kan vi ikke lenger bare snakke om areal- og transportplanlegging!
- Vi må inkludere kraftsystemet for å sikre at næringsetableringer får nok kraft og for å redusere naturinngrep og konflikter.

Havvind-anlegg kan gi over 7000 arbeidsplasser

Planer om produksjon av havvindmøller på Jelsa i Suldal kan skape 7600 arbeidsplasser, ifølge en ny rapport. Kan være starten på et nytt industrieventyr for Norge, mener forsker.

Her skal det bygges hydrogenfabrikk

Norwegian Hydrogen planlegger fabrikk for produksjon av grønt hydrogen i Tau Næringspark i Strand kommune. Her kommer det også fylllestasjon.

Et 100 dekar stort næringsområde i Nordmarka ved Tau er planert og utbyggingsklart. Området har eget havneanlegg med dypvannskai. Foto: Tau Næringspark

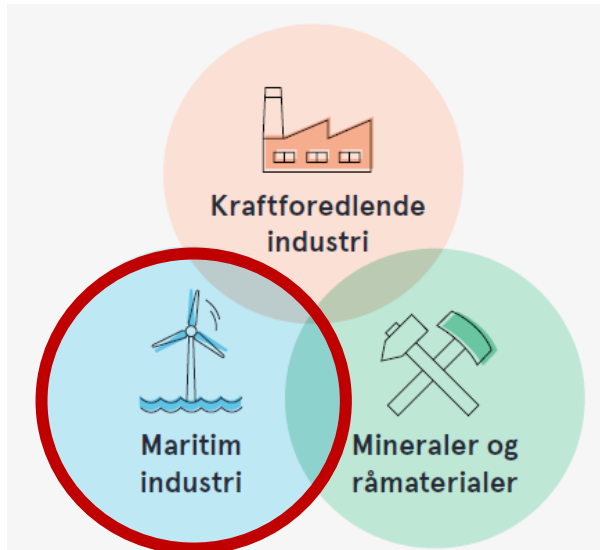
Arealer for maritim industri

Rogaland skal ha sjønære arealer som sikrer rom for utvikling og vekst

Sjønære arealer er strategisk viktige for regionens maritime og marine næringer, samt prosessindustrien i fylket.

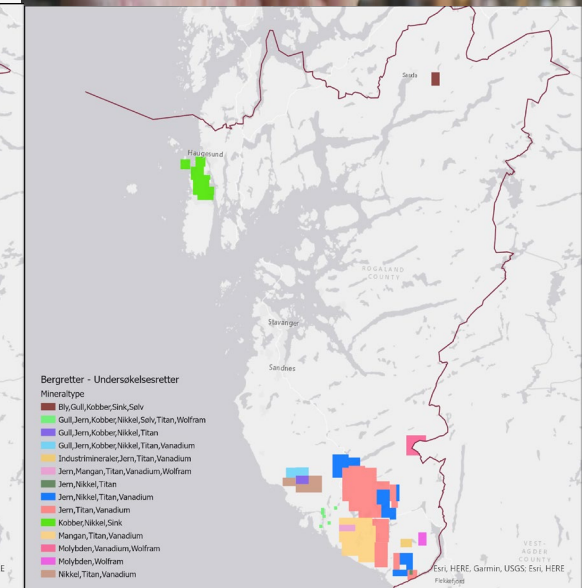
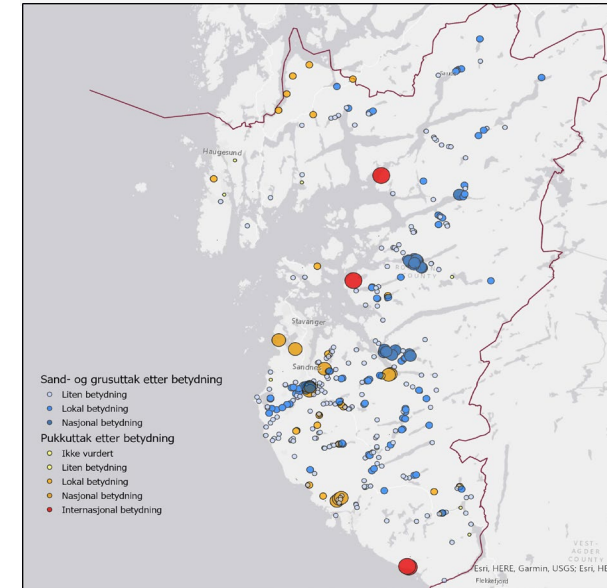
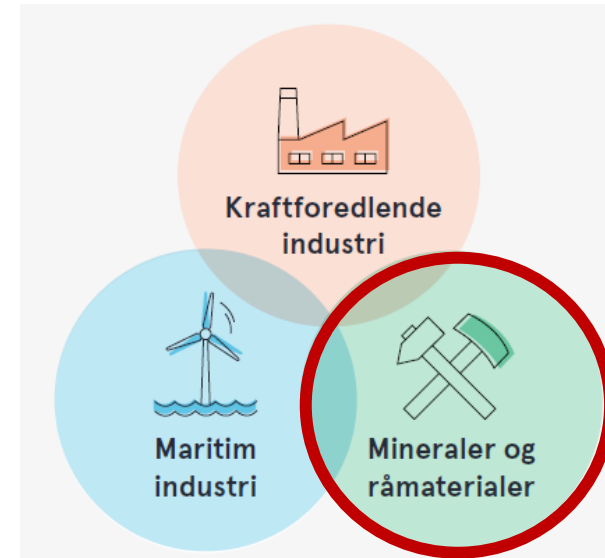
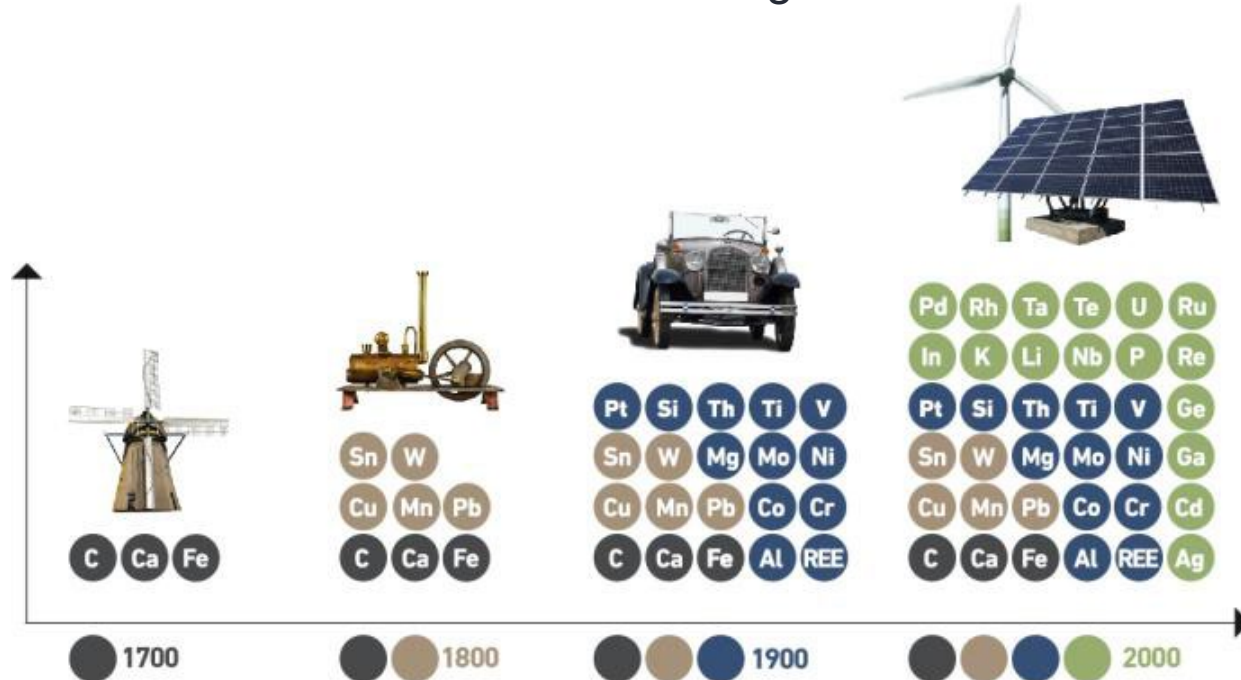
Eksempler:

- Utbygging av havvind
- Utvikling av ammoniakk og hydrogen til sjøfart
- Co2 håndtering

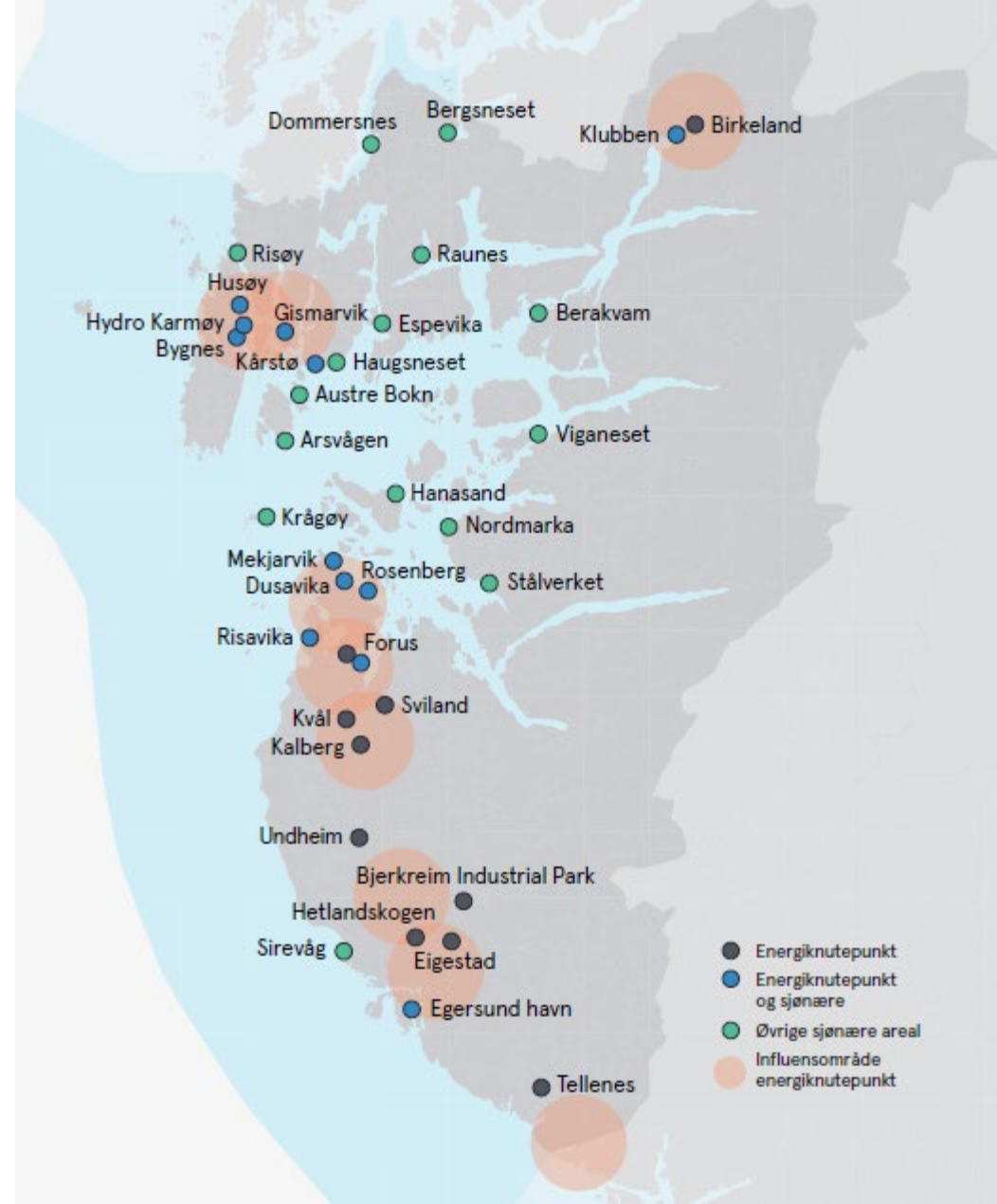
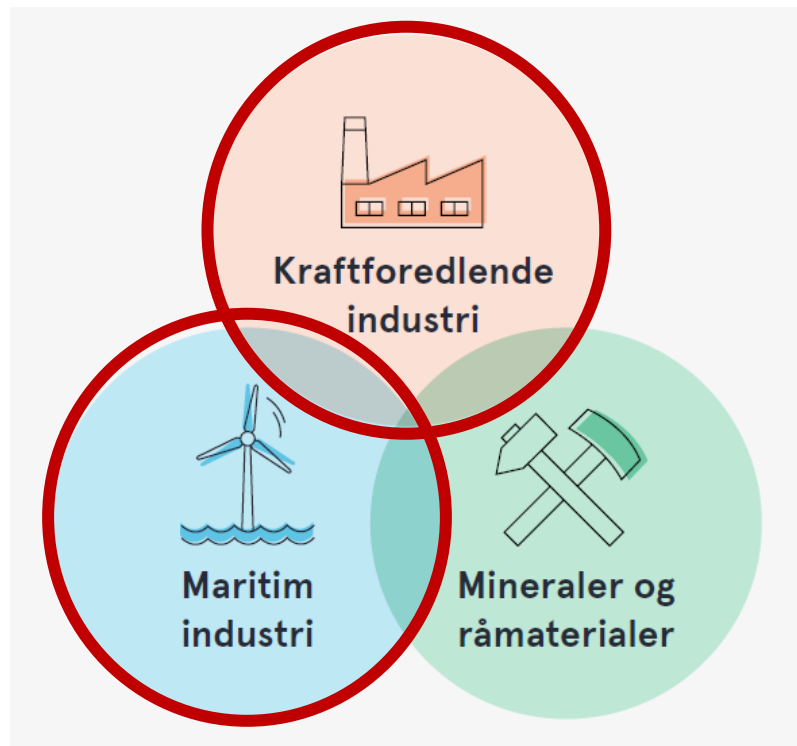

Mineraler og råmaterialer

- Rogaland er et viktig fylke for mineralutvinning
- Mineraler og råmaterialer er en stedbundne næringer som må skje der ressursene er.
- Planarbeidet har satt søkelys på at det vil være et stort behov for mineraler i elektrifiseringen av samfunnet.

Regionalt prioriterte industriområder

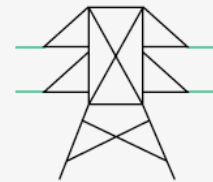
Betydning av en regionalplan for grønn industri?

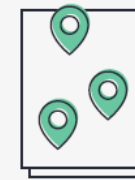
**Grønn industri-
utvikling**

**Klimaomstilling og
livskraftig naturmiljø**

**Krafttilgang og
energiutnyttelse**

**Gode lokaliserings-
alternativer**

Relevant kompetanse

30.11.2023

Takk for oppmerksomheten!